DOI: https://doi.org/10.53486/sstc2026.v2.73
CZU: 349.3:369

THE INFLUENCE OF GLOBALIZATION ON THE REFORM OF SOCIAL INSURANCE SYSTEMS IN DIFFERENT STATES

INFLUENȚA GLOBALIZĂRII ASUPRA REFORMĂRII SISTEMELOR DE ASIGURĂRI SOCIALE ÎN DIFERITE STATE

JOSAN Alexandra, studentă, specialitatea: EGD
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail autor: alexandrajosan03@gmail.com

Abstract: *Globalization is, first of all, the determining factor in the transformation of social security systems, influencing the structure and functionality of different states. The topicality of the topic is substantiated by the increasing pressures generated by population aging, labor mobility, economic integration and global crises, which require the adaptation of social protection systems to ensure their sustainability and equity. From the above, we can conclude that the purpose of this research is to analyze how globalization contributes to the reform of social security systems and to highlight common trends and national particularities. The research methods used are based on the comparative analysis of social security systems in developed and transition countries, on the examination of specialized literature, including case studies, institutional approaches are capitalized, as well as the comparative analysis of social security methods. The research results highlight that globalization determines the partial convergence of social security systems, by promoting certain common models, such as multi-pillar systems, diversifying funding sources and introducing automatic adjustment mechanisms for sustainability. At the same time, the influence of international institutions and global markets leads to reforms oriented towards economic efficiency, but also to the reduction of the state's role in certain components of social protection.*
Key words: ***gl****obalization, social security systems, different states, reform, comparative analysis, national particularities.*
JEL CLASSIFICATION: K40, K10

INTRODUCERE

Globalizarea ca fenomen este un proces care implică multitudinea interdependențelor de diferită natură care se stabilesc pe o scară tot mai largă între statele lumii, având efecte majore asupra tuturor sferelor vieții umane. Globalizarea defineşte procesul prin care evenimentele, deciziile şi activităţile care au loc într-o parte a lumii pot avea consecinţe semnificative pentru indivizi şi comunităţi din alte părţi ale globului (PROCA, 2011).

Statele trebuie să modernizeze sistemele de pensii, de asigurări medicale și de protecție a persoanelor vulnerabile pentru a garanta securitatea socială a cetățenilor. Reformele contribuie la menținerea stabilității sociale și la protejarea populației împotriva riscurilor sociale precum șomaj, boală sau bătrânețe (ȚICLEA, 2008).

Importanța abordării acestei teme este determinate de necesitatea asigurării unui echilibru între eficiența economică și protecția social a cetățenilor. Pe de o parte, globalizarea impune reforme orientate spre sustenabilitate financiară, flexibilitate și competitivitate. Pe de altă parte, aceste reforme trebuie să garanteze menținerea unui nivel adecvat de Securitate social, în special în fața riscurilor precum șomajul, îmbătrânirea populației, precum și inegalitățile sociale.

Obiectivul principal al cercetării constă în examinarea impactului globalizării asupra procesului de reformare a sistemelor de asigurări sociale în diferite state. În acest context, se urmărește identificarea pricipalelor direcții de reformă generate de globalizare, analiza comparativă a modelelor de asigurări sociale adoptate în diverse sisteme juridice și economice, evidențierea factorilor economici globali în promovarea reformelor.

CONȚINUT DE BAZĂ

Definiţia legală a noţiunii de *asigurări sociale* este enunţată în art.1 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale: „sistem de protecţie socială a persoanelor asigurate, constând în acordarea de indemnizaţii, ajutoare, pensii, de prestaţii pentru prevenirea îmbolnăvirilor şi recuperarea capacităţii de muncă şi de alte prestaţii". Iar sistemul public de asigurări sociale este un ansamblu organizat de forme de asigurări sociale, care îşi păstrează individualitatea, depind unele de altele, realizându-se aspectul de totalitate prin care sunt ocrotiţi asiguraţii (Legea privind sistemul public de asigurări sociale, 1999).

Sistemul de asigurări sociale din Germania este unul dintre cele mai cuprinzătoare și mai bine dezvoltate din lume. Sistemul german de asigurări sociale este format din cinci piloni principali: **asigurarea de sănătate, asigurarea de pensii, asigurarea de șomaj, asigurarea de îngrijire pe termen lung și asigurarea de accidente** (Federal, 2026). **Asigurarea obligatorie de sănătate (GKV).** Aproximativ 90 % din populație este asigurată în cadrul sistemului legal de asigurări de sănătate. Contribuțiile la GKV sunt calculate ca procent din venit și reprezintă în prezent aproximativ 14,6 % din salariul brut, din care jumătate este plătită de angajator. **Asigurarea privată de sănătate (PKV).** Persoanele care desfășoară activități independente, funcționarii publici și angajații cu un venit care depășește pragul de asigurare obligatorie (2024: 66 600 EUR salariu brut anual) pot încheia o asigurare privată. Asigurarea privată de sănătate oferă adesea prestații mai complete, dar primele depind de factori individuali precum vârsta, starea de sănătate și prestațiile selectate. **Asigurarea de pensie: siguranță la bătrânețe.** Asigurarea de pensie este un alt sistem de asigurare obligatorie menit să ofere angajaților siguranță financiară la pensie. În prezent, angajații plătesc 18,6 % din salariul brut pentru asigurarea de pensii, iar angajatorul plătește jumătate. Această asigurare garantează că angajații primesc o pensie care să le acopere cheltuielile de trai după încetarea activității. Pensiile de invaliditate și pensiile de urmaș fac, de asemenea, parte din această asigurare. **Asigurarea de șomaj: protecție în caz de pierdere a locului de muncă** protejează angajații împotriva consecințelor financiare ale pierderii locului de muncă. Contribuțiile la asigurarea de șomaj se ridică la 2,6 % din salariul brut, din care jumătate este plătită și de angajator. În caz de șomaj, persoanele asigurate au dreptul la indemnizația de șomaj I, al cărei cuantum și durată depind de veniturile anterioare și de vechimea în muncă. Această asigurare nu oferă doar un sprijin financiar, ci și programe de formare continuă și de plasament. (GmbH, 2026). **Asigurarea de îngrijire pe termen lung: acoperire în caz de îngrijire pe termen lung.** Asigurarea de îngrijire pe termen lung, un pilon relativ nou al sistemului german de securitate socială, a fost introdusă pentru a acoperi costurile generate de nevoia de îngrijire pe termen lung. Contribuțiile la asigurarea de îngrijire pe termen lung se ridică în prezent la 3,05 % din salariul brut (3,4 % pentru persoanele fără copii), iar angajatorul plătește și el o parte. Asigurarea de îngrijire pe termen lung contribuie la acoperirea costurilor îngrijirii la domiciliu sau în spital și ușurează astfel povara financiară a persoanelor afectate și a rudelor acestora.

Sistemul de asigurări sociale din Suedia este considerat unul dintre cele mai dezvoltate și eficiente din lume. El face parte din modelul scandinav al statului social, bazat pe principiul protecției sociale universale și al egalității între cetățeni. Sistemul este administrat de instituții publice și este finanțat în principal din impozite și contribuții sociale, principalele componente fiind sistemul de pensii care include mai multe componente:

- *pensia publică bazată pe contribuții*
- *pensia ocupationala oferită de angajatori*
- *pensia privată facultativă* (Ionela BĂLȚĂTESCU, 2015), **asigurarea de sănătate, asigurarea de șomaj, protecția familiilor și copiilor, acestea fiind cele mai generoase.**

Un prim impact major al globalizării a constat în presiunea asupra finanțării sistemului de asigurări sociale. Mobilitatea crescută a capitalului și concurența fiscală internațională au limitat capacitatea statului de a menține niveluri ridicate de impozitare, care constituiau baza tradițională de finanțare a sistemului social. În acest sens, s-a constatat că globalizarea „subminează baza fiscală" și reduce posibilitatea statului de a susține cheltuieli sociale extinse.

Un alt efect important îl reprezintă orientarea sistemului spre eficiență economică și flexibilitate. Sub influența globalizării și a integrării europene, Suedia a promovat politici de „marketizare" a serviciilor sociale, în scopul creșterii eficienței și oferirii unei game mai variate de opțiuni pentru beneficiari. Astfel, sectorul privat a dobândit un rol tot mai important în furnizarea serviciilor sociale, fără a elimina însă responsabilitatea generală a statului. Creșterea mobilității forței de muncă, migrația și evoluțiile tehnologice au generat noi forme de inegalitate și insecuritate economică. În Suedia, aceste transformări au determinat politici orientate spre educație, ocupare și adaptarea competențelor, ca răspuns la cerințele economiei globale. Cu toate acestea, un aspect esențial este faptul că globalizarea nu a dus la desființarea modelului suedez, ci mai degrabă la transformarea și adaptarea acestuia. Studiile arată că, deși sistemul a trecut prin reforme importante, el a rămas robust și chiar s-a consolidat după perioada de criză, păstrând principiile fundamentale ale protecției sociale (Economy, 2023).

Sistemul de asigurări sociale din Statele Unite este diferit de cel european, deoarece combină programele publice cu un rol important al sectorului privat. Acest sistem include programul **Social Security**, care reprezintă principalul sistem public de asigurări sociale, oferind pensii pentru limită de vârstă, pensii de dizabilitate, pensii de urmaș pentru familia persoanei decedate. Programul este finanțat prin contribuții obligatorii plătite de angajați și angajatori din salariu (Government, 2026). **Medicare** este programul public de asigurare medicală pentru persoanele de peste 65 de ani, persoanele cu dizabilități. Acest program acoperă o parte din costurile medicale, însă în multe cazuri beneficiarii trebuie să plătească contribuții sau servicii suplimentare. **Medicaid** este un program destinat persoanelor cu venituri reduse. Acesta este finanțat împreună de guvernul federal și de state și oferă servicii medicale pentru persoanele vulnerabile. **Asigurarea de șomaj.** Persoanele care își pierd locul de muncă pot primi indemnizații de șomaj pentru o perioadă limitată. Acest sistem este administrat în principal de statele federale și finanțat prin contribuții plătite de angajatori. **Asigurările private.** În Statele Unite, asigurările private au un rol foarte important. Multe persoane primesc asigurare medicală prin intermediul angajatorului sau își cumpără polițe private. În acest sens, un efect important al globalizării este accentuarea rolului sectorului privat în sistemul de pensii. În Statele Unite ale Americii, sistemul public de pensii este completat de scheme private și ocupaționale, iar reformele au încurajat economisirea individuală și investițiile pe piețele financiare, în contextul integrării economice globale. Cu toate acestea, globalizarea a generat și provocări majore, în special creșterea inegalităților sociale și accesul inegal la protecție socială. Spre deosebire de statele europene, sistemul american nu asigură o protecție universală, iar reformele nu au reușit să elimine complet aceste disparități.

În cadrul acestui studiu au fost utilizate mai multe **metode de cercetare**, menite să asigure o analiză complexă și riguroasă a impactului globalizării asupra sistemelor de asigurări sociale. În primul rând, a fost aplicată metoda analizei documentare, care a constat în examinarea legislației naționale și internaționale, a rapoartelor oficiale, precum și a studiilor de specialitate în domeniul protecției sociale. De asemenea, s-a utilizat metoda comparativă, prin analiza sistemelor de asigurări sociale din diferite state (de exemplu, SUA, Suedia, Germania), în scopul evidențierii asemănărilor și diferențelor în modul de adaptare la procesele globale. Această abordare a facilitat înțelegerea diversității modelelor de protecție socială și a eficienței acestora.

Rezultatele studiului evidențiază faptul că globalizarea are un impact semnificativ asupra sistemelor de asigurări sociale, determinând adaptarea continuă a politicilor sociale la schimbările economice și demografice globale, diversificarea prestațiilor sociale, pentru a răspunde unor riscuri sociale tot mai variate, presiuni asupra sustenabilității financiare a sistemelor, generate de mobilitatea forței de muncă și îmbătrânirea populației, tendința de armonizare internațională a standardelor de protecție socială.

CONCLUZII

Globalizarea a transformat sistemele de asigurări sociale, impunând reforme pentru a proteja cetățenii în fața riscurilor sociale și pentru a asigura sustenabilitatea economică.

Exemplele din Germania, Suedia și SUA arată că adaptabilitatea, echilibrul între contribuții și beneficiile sociale, și integrarea forței de muncă mobile sunt esențiale pentru succesul sistemelor sociale în secolul XXI. Rezultatele evidențiază că sistemele de asigurări sociale rămân orientate preponderent spre protecția persoanelor vârstnice, acestea reprezentând categoria majoritară de beneficiari. În același timp, se constată o extindere graduală a sferei de acoperire către alte riscuri sociale, precum dizabilitatea sau pierderea întreținătorului, ceea ce reflectă necesitatea unei protecții sociale mai incluzive și adaptate realităților contemporane. Totodată, se remarcă o tendință de convergență între diferite modele de asigurări sociale, determinată de influențele internaționale și de necesitatea alinierii la standarde globale. Cu toate acestea, specificul național rămâne un element esențial, fiecare stat adaptând reformele în funcție de particularitățile economice, sociale și culturale proprii.

REFERINȚE

1. Asigurarea socială în Germania: o prezentare generală pentru angajați: https://persowerk.com/ro/blog/asigurarea-sociala-in-germania-o-prezentare-generala-pentru-angajati Accesat: 13.04.2026
2. Economy, T. G. (2023). Sweden: Overall globalization. *Global economy, world economy.* https://www.theglobaleconomy.com/Sweden/kof_overall_glob/Accesat: 13.04.2026
3. *Eu-gleichbehandlungsstelle*. Retrieved from Informații pentru cetățenii UE - Condiții de viață și de muncă în Germania: https://www.eu-gleichbehandlungsstelle.de/eugs-ro
4. Government, U.S. (2026). *The United States Social Security Administration* . Retrieved from Social Security: https://www.ssa.gov Accesat: 13.04.2026
5. Ionela BĂLȚĂTESCU, A. R. (2015). Modelul socio-economic suedez: succintă analiză retrospectivă. *Open Academic Journals Index*. https://oaji.net/articles/2016/3365-1468225164.pdf Accesat: 13.04.2026.
6. Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr.489-XIV din 08.07.1999. Chișinău: Monitor Oficial al R.Moldova nr.1-4/2 din 06.01.2000. https://natlex.ilo.org/dyn/natlex2/natlex2/files/download/97201/PDF.pdf Accesat: 13.04.2026
7. PROCA, L. (2011). Conceptul de asigurare socială și de asistenţă socială ca instituții juridice ale dreptului protecției sociale: distincția lor. *Revista Națională de Drept*, 33.
8. ȚICLEA, A. (2008). *Dreptul securității sociale: curs universitar.* București: Universul Juridic.

Coordonator științific: TIGHINEANU Alexandra, dr., conferențiar universitar,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon: +373 69084661
e-mail: alexandra.tighineanu@ase.md